

KULTUREN

Rosenträdgården

Låne-exemplar!

Denna broschyr kan laddas ner som ett PDF-dokument.
Du hittar länkar och QR-koder på nästa sida.

English version is available at the back of this brochure.

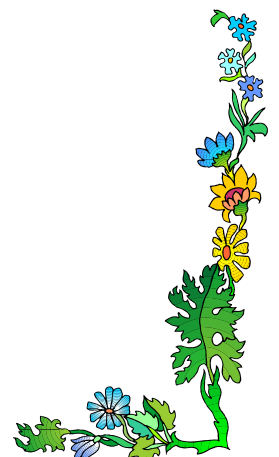
Innehåll

Välkommen till Kulturens rosenträdgård.....	3
Vänster växtbädd	4
`Mme Hardy´	4
`Duchesse de Montebello´.....	4
`Bullata´.....	4
`Tuscany Superb´.....	5
`Charles de Mills´.....	5
`Jacques Cartier´.....	5
`Maiden's Blush´.....	6
`Princess de Lamballe´.....	6
Höger växtbädd.....	7
`Cardinal de Richelieu´.....	7
`Félicité Parmentier´.....	7
`Aimable Amie´.....	7
`Henri Martin´.....	8
`Nuits de Young´.....	8
`Königin von Dänemark´.....	8
`Celestial´.....	9
`Alba Maxima´.....	9

Ladda ner broschyren

Den här broschyren går att ladda ner som en PDF-fil till din dator, mobiltelefon eller läsplatta. Använd länken nedan eller skanna QR-koderna för att hämta PDF-filen.

<https://tinyurl.com/roshog>

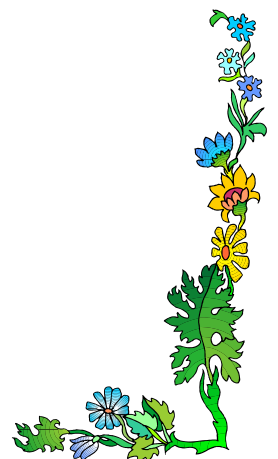
Välkommen till Kulturens rosenträdgård

Egentligen borde baksidan på prästgården domineras av en stor härlig trädgård där rosor skulle ingå. Men eftersom baksidan är ganska så smal så har en mindre rosenträdgård fått sin placering strax väster om Västra Vrams prästgård. Troligtvis anlades denna del 1959 i samband med att prästgården flyttades inom området. Här vill vi visa ett litet urval av gammeldags rosor som odlades i Europa. År 1989 nyanlades rosenträdgården och det var delvis efter en plan som trädgårds- och landskapsarkitekten Sven Ingvar Andersson hade gjort.

Rosenträdgården är uppdelad i två halvor som inramas av buxbom. Halvorna delas av en grusgång. I mitten finns en rund öppning där ett solur är placerat. Här finns i dagsläget 16 olika rosor som omges av Kantnepetan `Six Hills Giant`. På våren kan man även njuta av liljetulpanen `Très Chic`.

Rosorna i vänstra bädden, om du står med Vita huset i ryggen, är följande; `Mme Hardy` (enligt rosexperten Lars-Åke Gustavsson är rosen med namnet `Comtesse de Lacépede` identisk med `Mme Hardy`), `Duchesse de Montebello`, `Bullata`, `Tuscany Superb`, `Charles de Mills`, `Jacques Cartier`, `Maiden's Blush` samt `Princess de Lamballe`.

Rosorna i den högra bädden om du står med Vita huset i ryggen; `Cardinale de Richelieu`, `Félicité Parmentier`, `Aimable Amie`, `Henri Martin`, `Nuits de Young`, `Königin von Dänemark`, `Celestial` samt `Alba Maxima`.

Vänster växtbädd (Vita huset bakom dig)

`Mme Hardy` *Rosa damascena*

I kultur sedan 1832. Av många ansedd som kanske den vackraste gammaldags buskrosen med vita blommor. Uppkallad efter den välkände rosförädlaren Eugène Hardys fru. Grenarna är tätt taggiga med små sylvassa taggar. Blommorna är först kräm vita för att sedan bli vita. Det händer att en nyutslagen blomma kan vara svagt rosa. Den här rosen är identisk med en ros som ofta saluförs under namnet *`Comtesse de Lacépède`* enligt Sveriges rosexpert Lars-Åke Gustavsson.

`Duchesse de Montebello` *Rosa gallica*

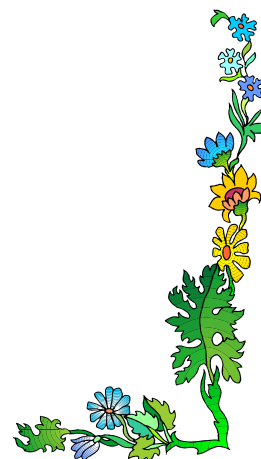

I kultur sedan 1824. Denna vackra hertiginna har en stark och söt doft och blommor i slutet av juni till slutet av juli. Höjden bör hållas mellan 1-1½ m för att den ska komma till sin rätt. Kan ibland angripas av mjöldagg men sjukdomen blir sällan så svår. En skuggtålig ros.

`Bullata` *Rosa centifolia*

Även kallad för kålbladsros, i kultur sedan 1809. Växtsättet är glesst med bågformade grenar, blir ca 120 cm hög. Blomman är stor och tätt fyllda och dess färg är till en början mörkt rosa. Doften är stark och blommor från slutet av juni och ungefär en månad framåt. Har sällan några svampsjukdomar.

Vänster växtbädd (Vita huset bakom dig) fortsättning...

`Tuscany Superb´ *Rosa gallica*

I kultur sedan 1837. Det här är en kraftig buske som har få taggar. Blir finast om den beskärs om den högst blir 1½ meter hög. Blommorna blir stora och mörkt sammetsröda. Doften är medelstark. Blommar från slutet av juni till slutet av juli. Drabbas sällan av svampsjukdom.

`Charles de Mills´ *Rosa gallica*

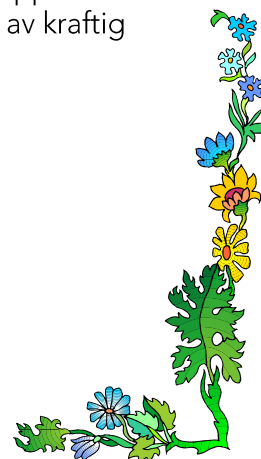

I kultur sedan 1790. En medelstark till starkt doftande karminröd ros som kan ha skiftningar i brunt. Blomningsperioden är från månadsskiftet juni/juli till slutet av juli. Den blir ca 1,2 m hög. En frisk sort med få taggar, ibland behöver den stöd till sina stora blommor och lite svaga grenar.

`Jacques Cartier´ *Rosa Portland-gruppen*

I kultur sedan 1868. Namnet har den fått av en fransk äventyrare som genomförde fyra resor till Kanada under åren 1534–1543. Det här är en återblommande ros vilket är ganska ovanligt bland de gammeldags rossorterna. Växtsättet är tätt och den blommar ymnigt. Blommans kronblad är tätt packade och kan vara lite ojämn i sin form. Färgen är rosa till ljusrosa och doften är stark och upplevs som behaglig. Kan emellanåt drabbas av kraftig rost.

Vänster växtbädd (Vita huset bakom dig) fortsättning...

‘Maiden’s Blush’ *Rosa alba*

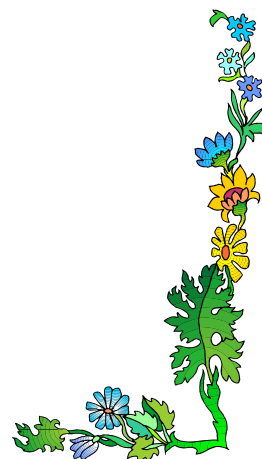

I kultur troligen sedan 1797. Denna ros är en mutant eller en fröplanta av ‘Great Maiden’s Blush’. Den blir ca 1.2 m hög och angrips ibland svårt av rosröst. Den kan klara ganska så magra jordar och har en fin mjuk doft.

‘Princess de Lamballe’ *Rosa alba*

I kultur före 1830. En ros som på många sätt är näst intill identisk med den välkända ‘Alba Maxima’. I början av blomningsperioden hos ‘Princess de Lamballe’ är blomfärgen något mörkare, i rosa eller kräm vita nyanser. När blomman är helt utslagen är den vit. Höjden kan bli upp mot 2,5-4 meter och därför kan den även fungera som en klätterros.

Höger växtbädd (Vita huset bakom dig)

‘**Cardinal de Richelieu**’ *Rosa gallica*

I kultur före 1847. Rosens mörka färg fick förädlaren att tänka på kyrklig prakt, därav har den fått sitt namn. Den har en stark och sötaktig doft med medelstora blommor. Den trivs i näringsrik jord och blir ca 1,2 meter hög.

‘**Félicité Parmentier**’ *Rosa alba*

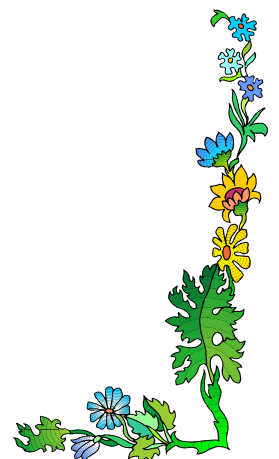

I kultur i Belgien före 1841. En buskros med kraftigt och tätt växtsätt. Taggarna är små till stora och sitter tätt. De unga taggarna är röda. Blommorna är hårt packade och får ofta ett grönt öga. Färgen är ljust rosa och bleknar till krämvit. Doften är stark och söt och blommor från slutet av juni till slutet av juli. Den är lättodlad och skuggtålig, får ibland lätta svampangrepp. Blir ca 1,5 m hög.

‘**Aimable Amie**’ *Rosa gallica*

I kultur före 1818. Anses vara en underbart vacker ros med många goda egenskaper. Rosens doft är stark och blommorna blir mellan 6-8 cm breda. Blir sällan sjuk. Färgen är rosa till mörkt rosa och kronbladen är hårt packade. Den kan bli ca 1,5 meter hög.

Höger växtbädd (Vita huset bakom dig) fortsättning...

‘Henri Martin’ *Rosa centifolia muscosa*

I kultur sedan 1862. Här har vi den mossros som anses bäst och härdigast. Den kan bli hög, upp mot 2,5 m vilket innebär att den kan användas som klätterros. Den blommar rikligt med karminröda rosor som har en stark doft. Blommar från slutet av juni till slutet av juli. Den klarar magra jordar och är dessutom skuggtålig.

‘Nuits de Young’ *Rosa centifolia muscosa*

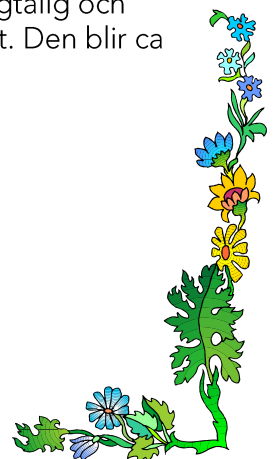

I kultur sedan 1845. Ännu en mossros som lär vara den mörkaste av alla mossrosor med sin purpurvioletta färg som ibland kan ha en anstrykning av kastanjebrunt. Doften är medelstark och blomningen sker från slutet av juni till slutet av juli. Den får endast lätta sjukdomsangrepp av svampsjukdomar men håller sig oftast frisk om den odlas i varma och näringsrika jordar. Den blir ca 1,2 m hög.

‘Königin von Dänemark’ *Rosa alba*

Introducerades 1826. Den blev otroligt populär när den kom och fick sitt namn efter den danska drottningen Maria Sofia Fredrika. Blommorna är mörkt rosa eller karminrosa och de yttre rosbladen ser ut att bilda en skål till de inre bladen som är tätt packade och ofta uppdelade i fyra delar. Blomningen sker i slutet av juni till slutet av juli och då omsluts den av en stark doft. Den är skuggtålig och kan ibland drabbas hårt av rosrost. Den blir ca 1,5 m hög.

Höger växtbädd (Vita huset bakom dig) fortsättning...

‘Celestial’ *Rosa alba*

I kultur sedan 1810. Det här är en klassisk ros vars namn betyder himmelsk eller gudomlig på franska (Céleste). Växtsättet är kraftigt och det blådaggiga bladverket skapar en vacker kontrast till de rosa eller ljusrosa blommorna. Är lättodlad men kan ibland få kraftiga angrepp av rosrost. Bli ca 2 meter hög men bör beskäras och gallras.

‘Alba Maxima’ *Rosa alba*

Ålder okänd, mycket gammal. En vanlig ros i många trädgårdar. Kan bli 4 m hög om rosen får klätterstöd. Den får stora krämvita till vita blommor och doften är stark. Lättodlad och skuggtålig. Sorten kallas för vit bondros på svenska.

